

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2024/25

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE:

Název a adresa školy:

Střední odborná škola mediální grafiky a polygrafie

Jiříkovská 814/4

408 01 Rumburk

Kontakt:

telefon: 412 332 072

e-mail: info@sosmgp.cz

web: www.sosmgp.cz

Ředitel:

Ing. Richard Sýkora

Počet tříd: 9

- z toho tříd s učebními obory: 3 (knihař, tiskař na polygrafických strojích, reprodukční grafik)
- z toho tříd se studijními obory: 6 (reprodukční grafik pro média, tiskař na polygrafických strojích, polygraf)

Počet žáků: 210

- z toho dívek: 114
- z toho chlapců: 96

Počet pedagogických pracovníků: 29

- z toho učitelů teoretických předmětů: 13
- z toho učitelů odborných předmětů: 13
- z toho vychovatelů: 3
- z toho asistentů pedagoga: 3

Preventivní tým:

Ředitel:

Ing. R. Sýkora

telefon: 412 332 072

e-mail: reditel@sosmgp.cz

Zástupkyně ředitele pro TV:

Mgr. Iva Šabatová

telefon: 412 332 072

e-mail: sabatova@sosmgp.cz

Zástupce ředitele pro OV:

M. Štěpánek

telefon: 412 332 072

e-mail: stepanek@sosmgp.cz

Školní metodička prevence (+ vychovatelka na DM):

Bc. L. Obergruberová

telefon: 731 271 992, 412 332 072

e-mail: obergruberova@sosmgp.cz

Výchovný poradkyně:

Mgr. Pavlína Horáková

telefon: 737 748 154, 412 332 072

e-mail: ph@sosmgp.cz

Na realizaci PPŠ se dle potřeby podílejí všichni zaměstnanci školy, především pak pedagogičtí pracovníci, stěžejní význam má působení třídních učitelů.

2. CÍLE PROGRAMU

MOTO: Raději méně, ale kvalitněji!

Cíle programu vycházejí z dlouhodobých cílů a střednědobých cílů uvedených ve ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGII vztahující se k nejčastějším formám RCH žáků, které škola řešila v předchozích letech - užívání legálních a nelegálních drog, záškoláctví, šikana (kyberšikana), sebepoškozování. Navíc se v posledních letech zvyšuje výskyt psychických problémů žáků, jako je deprese, úzkosti, panické ataky, proto jsou důležité i preventivní programy zaměřené na duševní zdraví.

A. Dlouhodobé cíle:

- Vést žáky ke zdravému životnímu stylu - prevence závislostního chování, psychických problémů (sebeпоškození...)
- Vytvářet pozitivní sociální klima ve škole a třídách (prevence šikany, záškoláctví, psychických problémů)

B. Střednědobé cíle:

- Důsledně řešit všechny případy RCH – záškoláctví, užívání legálních/nelegálních drog ve škole, sebepoškozování, šikana (včetně kyberšikany)...
- Realizovat preventivní programy pro žáky zaměřené na nejčastější formy RCH žáků, a tím zvyšovat jejich informovanost v této oblasti, ale též ovlivňovat jejich postoje a chování
- Uskutečňovat ve třídách pravidelné TH zaměřené na vytváření pozitivního sociálního klimatu
- Podporovat duševní zdraví žáků (pomocť s úzkostmi apod.)

3. VLASTNÍ OBSAH PPŠ – DLE CÍLOVÝCH SKUPI

----- CÍLOVÁ SKUPINA: ŽÁCI -----

A. Specifická prevence – preventivní témata obsažená v ŠVP

Cíl: Během výuky se ve vhodných předmětech věnovat nejfrekventovanějším (ale i dalším) tématům specifické prevence obsažených v ŠVP, v každé třídě alespoň 1x za pololetí.

B. Specifická prevence – preventivní programy:

Cíl: Realizovat ve všech třídách navazující programy specifické prevence, zaměřené na nejfrekventovanější typy RCH:

Preventivní program B/1: (stěžejní část PPŠ)

Zaměření: Zdravé klima ve třídě (též prevence šikany, záškoláctví)

Název: Ve třídě žijeme dobře a bezpečně

Realizátor: TU/školní metodička prevence, případně PPP Rumburk

Cíl: Uskutečnit TH, případně další aktivity zaměřené na podporu zdravého klimatu ve třídě

a) 1. ročník: Adaptační kurz

TH – 1x v každém pololetí

b) TH ve 2. až 4. ročnících – alespoň 1x v každém pololetí

c) další aktivity či TH dle aktuálního stavu v každé třídě

Preventivní program B/2:

Zaměření: Aktuální rizika současnosti (nebezpečí drog, šikany a kyberšikany), prevence úrazů a prevence psychických problémů jako je sebepoškozování, panické ataky úzkosti apod.

Název: Žij zdravě...

Realizátor: MP Education, Eduliška, VZP, AGENTURA PONDĚLÍ

Cíl: Realizovat ve třídách školy aktivity externích organizací směřující k předcházení RCH a psychických problémů (stěžejní témata – prevence šikany a kyberšikany, podpora zdravého třídního klimatu, duševní zdraví),

1.A, 1.S – Klíč ke vztahům (prevence šikany, podpora zdravého třídního klimatu) - 2 hodiny (MP Edu)

- Duševní zdraví – 2 hodiny (AGENTURA PONDĚLÍ)

2.A, 2.S – Klíč ke vztahům (prevence šikany, podpora zdravého třídního klimatu) - 2 hodiny (MP Edu)

3.A, 3.S, 3.B – Kyberšikana – 2 hodiny (Eduliška)

4.S, 4.P – Hledám práci (a smysl života) – 1 h (MP Edu)

C. Specifická prevence – řešení jednotlivých případů rizikového chování žáků, včetně pomoci žákům s psychickými problémy

Cíl: Řešit všechny případy rizikového chování žáků, případně jim pomáhat s řešením osobních problémů ve spolupráci se zainteresovanými pedagogy, rodiči, případně dalšími organizacemi či odborníky

D. Nespecifická prevence

Cíl: Realizovat pestré aktivity nespecifické prevence (kroužky výlety, projektové dny, kulturní a sportovní akce ...) tak, aby se každý žák školy mohl zúčastnit alespoň jedné v každém pololetí

----- **CÍLOVÁ SKUPINA: RODIČE** -----

Aktivita 1.

Poskytovat rodičům informace z oblasti prevence rizikového chování (webová stránka školy, informační nástěnka ve škole, časopis Bezevšeho, třídní schůzky, Komens)

Časový harmonogram: dle aktuální potřeby

Zodpovídá: školní metodik prevence

Aktivita 2.

Seznámit rodiče žáků prvních ročníků s PP školy + představit jim školní metodičku prevence

Časový harmonogram: září 2024

Zodpovídá: školní metodik prevence

Aktivita 3.

Spolupracovat s rodiči při řešení jednotlivých případů RCH

Časový harmonogram: průběžně dle aktuální potřeby

Zodpovídá: školní metodik prevence, zástupce ředitele pro TV, výchovný poradce

----- **CÍLOVÁ SKUPINA: UČITELÉ** -----

Aktivita 1.

Seznámit učitele s aktuálním PPŠ a jejich úkoly v něm

Časový harmonogram: září 2024

Zodpovídá: školní metodik prevence

Aktivita 2.

Nabízet učitelům literaturu, filmy, případně nové informace z oblasti prevence rizikového chování, metodické vedení učitelů (zvláště se zaměřením na TH)

Časový harmonogram: průběžně během školního roku

Zodpovídá: školní metodik prevence

Aktivita 3.

Spolupracovat s učiteli při řešení jednotlivých případů RCH

Časový harmonogram:

- aktuálně – v průběhu školního roku
- pravidelně – při pedagogických radách...

Zodpovídá: školní metodik prevence

Aktivita 4.

Zabezpečit vzdělávání učitelů v oblasti prevence RCH

Časový harmonogram: v průběhu školního roku

Zodpovídá: ředitel školy

4. HODNOCENÍ PROGRAMU:

Přehled splněných plánovaných aktivit.

5. ROZPOČET PROGRAMU:

Preventivní aktivity externích organizací:

- Eduliška: Prevence kyberšikany – 2h / 1200 Kč (3.A, 3.S.3B) 3 x 1200 Kč = 3 600 Kč
- MP Education:
  1. Klíč ke vztahům (zdravé třídní klima, prevence šikany a konfliktů – 2 hodiny) 4 x 2 500 Kč = Kč (1.A.1.S, 2.A, 2.S), tj. 10 000 Kč
  2. Hledám práci (duševní zdraví/smysl života – 1 hodina) 1 400 Kč (4.S)

Celkem: 15 000 Kč

ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ - je součástí PPŠ

(metody řešení a opatření na prevenci a nápravu šikanování)

V PPŠ pro rok 2024/25 JE VE VZTAHU K PROBLEMATICE ŠIKANY ZAKOTVENO:

Dlouhodobý cíl:

- Vytvářet pozitivní sociální klima ve škole a třídách (prevence šikany, záškoláctví)

Střednědobý cíl:

- Důsledně řešit všechny případy RCH – záškoláctví, užívání legálních/nelegálních drog ve škole, sebepoškození, **šikany včetně kyberšikany**)...

KRÁTKODOBÉ CÍLE (specifické, konkrétní) – PRO ŠKOLNÍ ROK 2023/24

1. Preventivní program B/1: (stěžejní část PP)

Zaměření: Zdravé klima ve třídě (též prevence šikany, záškoláctví)

Název: Ve třídě žijeme dobře a bezpečně

Realizátor: TU/školní metodička prevence, případně PPP Rumburk

Cíl: Uskutečnit TH, případně další aktivity zaměřené na podporu zdravého klimatu ve třídě

a) 1. ročník: Adaptační kurz

TH – 1x v každém pololetí

b) TH ve 2. až 4. ročnících – alespoň 1x v každém pololetí

c) další aktivity či TH dle aktuálního stavu v každé třídě

2. Preventivní program B/2:

Zaměření: Aktuální rizika současnosti (nebezpečí drog, **kyberšikany**), prevence úrazů

a prevence psychických problémů jako je sebepoškození apod.

Název: Žij zdravě

Realizátor: Eduliška, MPEdu

Cíl: Realizovat ve třídách 1. až 3. ročníku aktivity externích organizací zaměřené na prevenci šikany a kyberšikany a na podporu zdravého třídního klimatu.

1.A, 1.S – Klíč ke vztahům (prevence šikany, podpora zdravého třídního klimatu) - 2 hodiny (MPEdu)

2.A, 2.S – Klíč ke vztahům (prevence šikany, podpora zdravého třídního klimatu) - 2 hodiny (MPEdu)

3. Monitorovat a následně řešit všechny náznaky i počínající šikany, kyberšikany

POSTUPY, ÚKOLY, AKTIVITY..., KTERÉ NEJSOU ZDŮRAZNĚNY ČI ZAKOTVENY V PPŠ:

1. Realizační tým: ředitel, zástupkyně ředitele pro TV, zástupce ředitele pro OV, školní metodička prevence, příslušný třídní učitel, učitel...

2. Ochranný režim:

a) Školní řád:

Škola má ve školním řádu zakotven zákaz chování mající charakter šikanování a opatření, která se váží k tomuto porušení školního řádu.

b) Učitelé vykonávají dozor o přestávkách

c) Škola má pravidla používání informačních a komunikačních technologií, internetu

a mobilních telefonů: Pokud má student u sebe mobilní telefon, je povinen mít ho během vyučování a zkoušek vypnutý. Je zakázáno zneužívání informačních technologií ke znevažování důstojnosti.

d) Škola má na rizikových místech umístěny kamery (šatny, chodby, prostor u automatu)

a je během dne a po vyučování uzamčena

e) Jsou stanovena nápravná opatření:

(Projevy šikany jsou považovány za závažné porušení povinností stanovených školním řádem)

- výchovná opatření vycházející ze školního řádu

- snížení známky z chování

- převedení do jiné třídy

- ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení střediska

výchovné péče, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka

v diagnostickém ústavu;

- ředitel školy podá návrh orgánu sociálně-právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu;

- škola umožní agresorovi individuální výchovný plán

- doporučuje se dále pracovat s agresorem (vedení k náhledu na vlastní chování, motivy apod.) i s obětí šikany. V případě potřeby doporučit zákonnému zástupci péči dítěte v PPP, SVP nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů, případně převedení do jiné třídy.

3. Společný postup řešení při výskytu šikany ve škole:

- Školní metodik prevence na podkladě kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování rozhodne, zda řešení zvládne škola sama nebo si povolá odborníka.

- Postup v situacích, které, škola zvládne nebo musí zvládnout sama:

a) Scénář pro obyčejnou počáteční šikanu:

- Rozhovor s informátory, oběťmi...

- Nalezení vhodných svědků – rozhovor s nimi

- Ochrana oběti

- Předběžná diagnóza a volba ze dvou typů scénářů (1. Rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory směřuje k metodě usmíření, 2. Rozhovor s agresory směřuje k metodě nátlaku)

- Realizace vhodné metody

(Metoda usmíření – jde o proměnu vztahů mezi oběťmi a agresory – psychotechniky

Metoda vnějšího nátlaku – přinutit trestem a strachem viníky k zastavení šikany

a dodržování norem chování – výchovný rozhovor, výchovná opatření, výchovná komise)

- Třídnická hodina – efekt metody usmíření nebo efekt nebo oznámení o potrestání agresorů

- Rozhovor s rodiči oběti, rozhovor s rodiči agresora

- Třídní schůzka a- info všem rodičům

- Práce s celou třídou – techniky na zlepšení vztahů

- nastavení pravidel

b) Scénář pro pokročilou neobvyklou šikanu (tzv. výbuch skupinového násilí či školní lynčování) – tzv. Poplachový plán či **KRIZOVÝ** plán)

(Nelze čekat na odborníka – oběti ohroženi na zdraví či životě a později nemožno vyšetřit

Garantem proškolená metodička prevence)

- Zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy

- Záchrana oběti, zastavení násilí

- Zalarmování nejbližších pedagogů a info vedení

- Zabránění domluvě na křivé výpovědi

- Další pomoc oběti (lékař...)

- Oznámení policii, navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informování rodičů

- Rozhovor s oběťmi a informátory

- Rozhovor se svědky

- Rozhovor s agresory

- metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

4. Ohlašovací povinnost školy při výskytu šikany:

- Dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku či trestného činu – obrací se škola na Policii ČR
- Škola se obrací na OSPOD pokud má podezření z ohrožení žáka (buď proto, že žák někoho svým chováním ohrožuje sám sebe) a pokud rodiče nespolupracují
- Dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností nebo při poskytování školských služeb – má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci žáka, který byl útočníkem, i žáka, který byl obětí

5. Primární prevence šikanování – viz výše – Krátkodobé cíle

6. Vzdělávání:

Školní metodik prevence se průběžně vzdělává v otázkách prevence

7. Spolupráce s rodiči:

Škola aktivně spolupracuje s rodiči na ochraně žáků před šikanou:

- Info rodičům v případě výskytu šikany
- Seznámení rodičů se Školním programem proti šikanování a s dalšími informacemi o šikaně na webových stránkách školy, prostřednictvím Komens a na třídních schůzkách

KYBERŠIKANÁ

bývá u žáků často doplňkem klasické šikany. Je tedy důležité při řešení prověřit případné souvislosti s klasickou šikanou. Tedy pokud probíhá klasická šikana (př. nadávky, ponižování...), je nutné zjistit situaci oběti v kyberprostoru (mobil, profil, chat,...) a naopak.

POSTUP – NEJDŮLEŽITĚJŠÍ PRVNÍ KROKY:

1. Zajistit ochranu oběti

Kontaktovat operátora mobilní sítě nebo zřizovatele www stránek, profilu...atd.

1. Zajistit dostupné důkazy s podporou IT

2. Důkladně vyšetřit a žádat odbornou pomoc

Vyšetřit všechny souvislosti se zjištěným incidentem. Zajistit si podporu a pomoc externího pracovníka (IT expert, PPP, policie,...). Kontaktovat a spolupracovat s MySpace, Facebookem, nebo jakýmkoli jiným webovým prostředím, kde ke kyberšikaně došlo.

3. Informovat a poučit rodiče oběti i rodiče kyberagresora. Postup a zásady sdělování informací jsou stejné jako u „klasické šikany“ (např. NE konfrontace oběti a agresora). Poučit rodiče o tom, koho mohou (je vhodné) kontaktovat (Policie ČR, OSPOD, PPP, právní zástupce atd.). Některé případy kyberšikany nespádají do kompetence školy.

4. Doporučit oběti: neodpovídat, blokovat útočníka, ukládat důkazy, mluvit o tom, co se děje

Podrobněji viz Metodický pokyn Čj MSMT 32550/2017 (Co dělat, když...“)

28. 8. 2024

Vypracovala: školní metodička prevence Bc. L. Obergruberová

